

HURTIGERE UDREDNING OG FÆRRE SMERTER MED FYSIOTERAPEUTER PÅ SKADESTUEN

International forskning viser, at fysioterapeuter gør stor gavn på skadestuen. Danske hospitaler har positive erfaringer og vil nu inspirere andre.

Af politisk konsulent René Andreasen

2 millioner gange om året henvender danskerne sig på landets hospitaler, fordi de er kommet til skade eller pludseligt har fået det dårligt.ⁱ Patienter med akutte skader på muskler og led fylder en del i billedet, og de bliver typisk henvist til nærmere udredning på hospitalets skadestue.ⁱⁱ

Fysioterapeuter har specialviden, når det gælder skader på muskler og led. Derfor er det oplagt at tænke faggruppen ind i opgaveløsningen på landets skadestuer. Forskning fra lande som Australien, Singapore og England bekræfter, at det er en god idé.

Hurtigere, bedre og sikkert

De seneste års forskning viser nemlig, at det kan have en række positive effekter, når fysioterapeuter indgår i den tværfaglige opgaveløsning på skadestuer:

Patienter, der er blevet tilset af en fysioterapeut, oplever væsentligt kortere ventetiderⁱⁱⁱ, de oplever færre smerter, og de har en forbedret funktions-ejne sammenlignet med patienter, der ikke er blevet tilset af en fysioterapeut på skadestuen.^{iv}

Derudover gennemføres der færre billeddiagnostiske undersøgelser som fx røntgen, når fysioterapeuter er involveret i udredning og diagnosticering af patienterne.^v Forskningsresultater tyder i øvrigt på, at fysioterapeuter på skadestuer kan føre til, at patienter undgår at blive indlagt unødigt.^v

Fysioterapeut Anne Borregaard tilser patient med sprunget akillesene på skadestuen på hospitalet i Horsens. Foto: Claus Sjødin.

Endelig er der ikke noget i forskningen, der indikerer, at det skulle være problematisk at lade fysioterapeuter bidrage på skadestuerne. Der er fx hverken tegn på, at patienter udsættes for fejludredninger eller at de oplever utilsigtede hændelser som følge af fysioterapeuternes arbejde.ⁱⁱⁱ

Slagelse og Horsens

Der foreligger ikke dansk forskning på området endnu, men man har gjort sig flere positive erfaringer på dansk grund. Det gælder ikke mindst på sygehusene i Slagelse og Horsens, hvor fysioterapeuter igennem flere år har haft deres daglige gang på skadestuerne.

Overfysioterapeut på Slagelse og Ringsted Sygehus Rasmus Gormsen Hansen mener, at det er helt naturligt, at fysioterapeuter spiller en rolle på skadestuerne:

”Patienterne på skadestuen har typisk fået en skade på muskler eller led. De kommer fx fordi håndledet gør ondt efter de har taget fra i et fald eller fordi de har fået et vrid i knæet i forbindelse med sport. Fysioterapeuterne kan udrede og diagnosticere mange af disse patienter og give dem råd og vejledning om, hvordan de bedst håndterer deres skade”, siger han.

Fælles akutmodtagelse

Hospitalet i Danmark er organiseret på forskellige måder, når det kommer til modtagelsen af akutte patienter.

Den nye sygehusstruktur indebærer, at der fremover skal være 21 akutsygehuse med en ensartet akutmodtagelse. Modtagelsen skal fungere som én fælles indgang til sygehuset i tilfælde af akut sygdom eller skade. Målet er at skabe bedre muligheder for tværfagligt samarbejde om den akutte, uafklarede patient og et bedre grundlag for et velfungerende og sammenhængende patientforløb.ⁱ

Erfaringerne på Odense Universitetshospital, hvor man har etableret en fælles akutmodtagelse, viser, at fysioterapeuter med fordel kan spille en rolle i disse fælles akutmodtagelser. Ledende terapeut i Rehabiliteringsafdelingen på Odense Universitetshospital, Robert Elbæk Jull, peger på, at fysioterapeuterne har kompetencer, som bør supplere de øvrige faggrupper i akutmodtagelsen:

”Vores erfaringer viser, at fysioterapeuterne kan bidrage til at patienterne hurtigere bliver udredt og diagnosticeret korrekt og bliver visiteret til de rigtige tilbud. Det har stor værdi for både patienterne og sundhedsvæsenet, at vi får sendt dem i den rigtige retning med det samme”, siger han.

ⁱ Danske Regioner (2016), *De danske akutmodtagelser – status 2016*.

ⁱⁱ Sundhedsstyrelsen (2017), *Vurdering af speciale i akutmedicin i Danmark*.

ⁱⁱⁱ Se Sutton M et al (2015), *Primary-contact physiotherapists manage a minor trauma caseload in the emergency department without misdiagnoses or adverse events: an observational study*. *Journal of Physiotherapy* 61: 77–80 og Guengerich et al. (2013), *Emergency department primary contact physiotherapists improve patient flow for musculoskeletal patients*, *International Journal of Therapy and Rehabilitation*, September 2013.

^{iv} Sohil et al (2017), *Potential impact of early physiotherapy in the emergency department for non-traumatic neck and back pain*, *World Journal of Emergency Medicine*, Vol 8, No 2, 2017 og Thompson et al. (2017), *The Role of Physiotherapy*

Arbejdsgruppe

Erfaringerne med at inddrage fysioterapeuter på skadestuer og akutmodtagelser er så positive på hospitalet i Horsens, Slagelse og Odense, at de ledende terapeuter på hospitalet er gået sammen om at inspirere andre.

Den 14. september 2017 arrangerede de tre en temadag om emnet. En af deltagerne på temadagen var Henrik Ømark, der tidligere var ledende overlæge på Akutafdelingen i Slagelse og nu er klinisk overlæge i Akutafdelingen i Horsens. Han ser et stort potentiale i at lade fysioterapeuter spille en større rolle:

”Fysioterapeuter i skadestuen bidrager væsentligt til at kvalificere den traditionelle lægefaglige skadesbehandling inden for særlige muskuloskeletale områder, hvor en biomekanisk tilgang til hurtig rehabilitering ofte har meget stor værdi for vores patienter i den akutte fase”, siger han.

På temadagen blev der etableret en arbejdsgruppe, som skal udforme en national kompetenceprofil og funktionsbeskrivelse for fysioterapeuter i akutmodtagelsen. Arbejdsgruppen mødes i løbet af efteråret og forventer at gennemføre en ny temadag i 2018.

Extended Scope Practitioners in Musculoskeletal care with Focus on Decision Making and Clinical Outcomes: A Systematic Review of Quantitative and Qualitative Research, *Muskuloskeletale Care*, June 2017, vol. 15.

^v Sayer et al (2017), *Advanced musculoskeletal physiotherapists are effective and safe in managing patients with acute low back pain presenting to emergency departments*, *Australian Health Review*, may 2017 og Arendts et al (2012), *The impact of early emergency department allied health intervention on admission rates in older people: a non-randomized clinical study*, *BMC Geriatrics* 2012, 12:8.

^{vi} Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse (2014), *Faglig gennemgang af akutmodtagelserne*.